

Romarbrevet Kapitel 6. Övers och komm: Bo Giertz

Romarbrevet Kapitel 6 Genom dopet är vi fria från synden (Rom 6:1–11)

Översättning

Vad skall vi nu säga? Skall vi bli kvar i synden för att nåden skall bli så mycket större? Uteslutet! Vi som dött bort från synden hur skulle vi alltså kunna leva i den? Eller vet ni inte, att vi alla som blivit döpta till Kristus Jesus, vi är döpta till hans död? Vi begravdes tillsammans med honom genom dopet till döden, för att så som Kristus uppväcktes från de döda genom Faderns härlighet, också vi skulle förnyas till att leva hans liv. Om vi alltså vuxit samman med honom genom en likadan död, så skall vi också växa samman med honom genom en likadan uppståndelse. Vi vet ju att vår gamla människa blev korsfäst tillsammans med honom, för att syndakroppen skulle brytas ner så att vi inte längre kunde göra tjänst hos synden. Är man död, så kan man ju inte längre synda.

Men har vi dött tillsammans med Kristus, så är vi förvissade att vi också skall leva tillsammans med honom. Vi vet ju att Kristus inte mera kan dö sen han blivit uppväckt från de döda. Döden råder inte mera över honom. Hans död var en död bort från syndens gång för alla. Det liv han nu lever, det lever han för Gud. Så skall också ni se på er själva: Ni är döda för synden och lever för Gud Kristus Jesus.

Kommentar

Men om nu nåden bara blev större, när synden växte, kan man då inte fortsätta att synda? Då blir ju nåden ännu större! Paulus att den frågan kommer. Han har säkert hört den många gånger. Och han avvisar den som en orimlighet. Frågar man på det viset har man ingenting förstått av frälsningen och rättfärdigheten från Gud. Det är just detta man inte kan, om man kommit till tro. Man kan inte fortsätta att synda som om ingenting hänt. Det har nämligen hänt något alldeles genomgripande, något som förändrar helt vår situation. Vi har dött bort från synden. Och det skedde i dopet.

Dopet innebär nämligen att vi blir förenade med Kristus. Vi blir ”sammanvuxna med honom”, inlemmade i hans kropp, inympade som grenar på hans vinträd. Det avgörande i dopet är något som Gud gör, något som inte kan ses eller konstateras med utvärtes medel, något som man får tro på och ta emot därför att man har Guds ord på att det förhåller sig så.

Vad är detta som sker i dopet?

Först: vi blir döpta till Kristi död och begravda med honom. Vi får del i det som skedde, när Kristus dog. Han dog för våra synder. Han tog på sig den dom som vilade över dem. Att döpas ”till Kristus Jesus” betyder att verkligen föras till honom, in i hans gemenskap, in i ett nytt rike och ett nytt liv. När vi kommer till honom, möter oss domen över synden och över vår gamla människa. ”Den gamla människan” är detsamma som ”köttet”, den egennyttiga jagviljan, ”syndakroppen”, det i vår natur som inte kommer från Gud. I dopet blir denna gamla människa korsfäst tillsammans med Kristus. Vår synd var ju med på Golgata. Han bar den och den förde honom i döden. I dopet bekräftas dödsdomen över den gamla människan, den som verkställdes på Golgata.

Men när Kristus dog, segrade han ”genom Faderns härlighet”, genom denna Guds ofattbara godhet, som offrat Sonen för att frälsa syndarna. Kristus, som bar synden, ”dog bort från synden”. Synden och döden förlorade sin rätt och makt över honom och över alla som hör honom till. Synden är nämligen en makt, en ond vilja som bryter ner och fördärvar. Vi människor tror ibland att synden är en tillfällig yttring av vår egen fria vilja, något som vi kan göra men också låta. I själva verket är den en makt, som råder över människan, så snart inte Gud råder över henne. ”Den som gör synd, han är syndens träl”, säger Jesus (Joh 8:34). Det är denna trälldom, som Kristus har gjort slut på genom sin död. När han led i vårt ställe, köpte han oss fria från syndens välde. Denna frihet finns bara, där Kristus är Herre. Därför får man den genom att förenas med honom. Det är detta som sker i dopet.

Men vari består nu den friheten? Den som tänker moralistiskt tror att frihet från synd måste betyda detsamma som syndfrihet, alltså moralisk fullkomlighet. Den som är fri från synden får alltså inte ha några fel och knappast några onda begärelser. Men här är det fråga om en helt annan frihet. För att förstå det, måste vi – som Jesus och hela Nya Testamentet – se synden som en härskare, en tyrann, som råder över människorna när de kommit bort från Gud. Denne tyrann är nu avsatt. Han kan fortsätta med sina anspråk, han kan fresta och locka, plåga och hindra. Men han kan inte göra förlåtelsen om intet och inte få oss bort från Kristus, när vi lever i hans rike.

Vi är nämligen inte bara döpta till Kristi död utan också till att leva med honom. Vi har fått del i hans uppståndelse. Det betyder inte bara att vi – en gång i framtiden – skall uppstå från de döda, så som han gjorde på tredje dagen. Det betyder att vi redan nu får del i det nya liv, som han förde med sig ur graven, det liv som aldrig kan dö, därför att det en gång för alla dött bort från döden och domen och har med sig fullkomlig förlåtelse. Vi är döpta till att leva detta liv och att ”vandra i Livets nya väsende” som man kunde översätta Pauli ord i vers 4. Vi tillhör Kristus och har del i hans liv. Och Kristus har gjort slut på Syndens rätt att äga oss syndare. Kristus som ”lever för Gud”, i obruten gemenskap med Gud, kan föra också oss syndare in i den gemenskapen, när han blir vår Herre.

Så skall vi alltså se på vår situation, vi som är döpta, säger Paulus. Vi står inte längre i tjänst hos synden. Vi har dött bort från den gamla människan, ”syndakroppen”, fick sin dödsdom i dopet. Synden kan inte längre använda den i sin tjänst. Nu lever vi med Kristus, för Gud.

Dopet är alltså något som man lever i, något som man tillämpar och använder varje dag. Dopet är inte något ”symboliskt”, inte en vacker ceremoni som påminner om Guds godhet, inte heller en lydnds- eller bekännelsehandling, som man utför när man redan är frälst. Utan dopet är en Guds handling, något som bara Gud kan göra. Var sig nu Gud gjorde detta när jag var ett barn eller senare i livet, så är det något som jag varje dag skall tillämpa, utöva och använda mig av.

Att leva som döpt (Rom 6:12–14)

Översättning

Låt alltså inte synden regera i er dödliga kropp, till lydnad för kroppens begär. Ställ inte era lemmar till syndens förfogande, som vapen åt orätten, utan ställ er till förfogande åt Gud, ni som väckts till liv ifrån de döda, och låt era lemmar stå till Guds tjänst, som vapen åt rättfärdigheten. Synden skall inte längre vara herre över er. Ni står ju inte under lagen, utan under nåden.

Kommentar

Dopet präglar alltså en kristen människas liv. Dopet betyder en dom över vår gamla människa, ett nej till allt det inom oss, som inte är av Gud. Men dopet betyder inte, att allt detta blev avlägsnat och för alltid är borta. Det finns kvar i vår ”dödliga kropp”. Det finns något i vår natur, som inte vill ha med Gud att göra. Denna ”gamla människa” måste ständigt bekämpas. Och vi kan bekämpa den, när vi överlämnats åt Kristus. Men vi måste veta, vem vi vill tjäna, synden eller Kristus. Därför säger Paulus: Låt inte synden regera i er dödliga kropp. Ställ er till Guds förfogande. Det är ni döpta till. Ni har ju väckts till liv, ni som var döda i synden. Synden skall inte mer regera över er. Och så följer en märklig motivering: Ni står ju inte under lagen utan under nåden. För moralisten, som tror på gärningarnas väg till Gud, är detta obegripligt. För honom är lagen ett medel att slippa syndens herravälde. Just genom att ta lagen på sig kan man sluta att synda. Paulus säger motsatsen: Står vi under lagen, så är synden herre över oss. Vi är och förblir syndare, om vi skall mätas med lagens mått. Synden blir bara värre, ju intensivare vi försöker göra oss heliga och rättfärdiga inför Gud med lagens hjälp.

Fri från synden för att tjäna Gud (Rom 6:15–23)

Översättning

Hur är det alltså? Skall vi synda, eftersom vi inte står under lagen utan under nåden? Uteslutet! Vet ni inte, att om ni ger er under någon och förpliktar er att lyda honom, så är ni slavar under den ni måste lyda — det må nu vara synden, som har döden till följd, eller lydnden, som har med sig rättfärdighet. Men Gud vare lovad för att den tid är förbi då ni var slavar under synden, och för att ni har blivit lydiga av hjärtat mot den lära, som ni anförtröddes åt för att den skulle prägla era liv. Ni frigavs från synden och blev slavar hos rättfärdigheten — om jag får ta en bild från våra mänskliga förhållanden för er mänskliga svaga skull. Förut ställde ni era lemmar till förfogande för orenheten och orätten, till att göra orätt. På samma sätt skall ni nu ställa era lemmar till rättfärdighetens förfogande, till helgelse. När ni var slavar hos synden, var ni fria från tjänsten hos rättfärdigheten. Vad fick ni då för lön? Den som ni nu skäms för. Slutet på sådant är ju döden. Men nu, när ni är frigivna från synden och har blivit slavar för Gud, nu skördar ni en frukt som blir till helgelse, och slutet blir evigt liv. Ty den lön som synden ger är döden, men den oförtjänta gåva som Gud ger är evigt liv i Kristus Jesus, vår Herre.

Kommentar

För alla som sitter fast i lagfromheten låter det sagda högst betänkligt. Paulus vet det och tar åter upp den stående invändningen. Då kan man ju lika gärna synda! För att visa, hur orimligt det argumentet är, gör han klart att synden verkligen är en makt, som råder över en människa, alldeles som en av den tidens slavägare rådde över sina slavar. Paulus vädjar till den dagliga erfarenheten. Vem som helst av hans samtida kunde bli slav, om det gick illa för honom. Man kunde själv ge sig till slav, kanske för att slippa undan sina skulder eller för att få dagligt bröd. Men då var man också fast. Och så fast har vi människor blivit sedan vi gett oss i lag med Guds fiende och förlorat vårt barnskap hos Gud. Ingen människa kan vara sin egen herre. Vi står mitt uppe i en kamp mellan Gud och Ondskan, där man måste hamna på ena eller andra sidan. Endera har man Synden till sin herre, vilket leder till död. Eller också står man under ”lydnden”. Vi hade väntat att Paulus skulle säga ”Gud” – det är ju det han menar – men han är så upptagen av tanken, att detta betyder ett nytt lydndsförhållande till en ny herre, att han väljer att säga ”lydnden”.

Sedan utför Paulus bilden av slaven som byter herre. Förut var vi slavar under Synden. (Man kan gärna skriva ordet med stor bokstav för att visa, att det är fråga om en personlig makt.) Men ur det slaveriet har vi blivit lösköpta. Synden, som egentligen har anspråk på oss, skyldiga som vi är, har tvingats att släppa oss. Men den skulle omedelbart få oss i sitt grepp igen, om inte den Herre, som befriat oss, samtidigt tagit oss i sin tjänst. Nu är vi hans egendom. Vi är hans slavar, säger Paulus. nian vet att bilden haltar och han betonar, att han använder den bara för att försöka reda ut saken för dem som är fångna i vanliga mänskliga föreställningar. Felet med bilden är givetvis, att en slav som byter ägare, kan ha det lika eländigt och vara lika ovillig som förut. Men att bli Kristi slav betyder att bli arvinge och barn hos Gud. Den saken tar Paulus fram i andra sammanhang i Romarbrevet. Här gäller det för honom att göra helt klart, att en kristen blir fri från synden, men inte fri till vad som helst, utan fri att leva under Guds välde, som Guds tjänare. Man kan ju inte bli fri från synden om man inte får hela sin skuld utstruken. Och det kan bara ske genom tron på Kristus, den tro som gör oss rättfärdiga. Men just denna tro betyder att vi är förenade med Kristus – sammanvuxna med honom, som Paulus nyss har sagt. Alltså finns det ingen frihet från synden annat än för den som hör Kristus till. Och gör man det, är man ”lydig av hjärtat”. Detta är en annan lydnad den som finns i lagfromheten. När man står under lagen kan man vara lydig av fruktan, av respekt för det rätta, av ambition, av önskan att bli salig. Men här är det fråga om en lydnad, som beror på kärleken till den Herre, av vilken man fått allt och som man av hjärtat vill tjäna. Paulus kallar det en lydnad mot ”den lära, som ni anförtröddes åt för att den skulle prägla era liv”. Denna ”lära” är naturligtvis evangeliet om Kristus som dött för oss. Paulus säger inte att den läran anförtrötts åt oss. Nej, det är vi som blivit ”överlämnade”, ”anförtrödda”, åt den. Den är en skapande makt, ett levande Ord, som har fatt ta hand om oss. Vi har inte utvalt Kristus, utan han har utvalt oss.

Här är alltså fråga om två olika herrar och två olika tjänster. Något tredje finns inte. Och Paulus behöver bara hänvisa till sina åh egen erfarenhet, för att visa den oändliga skillnaden. Nu skäms de över den tjänst de förut gjorde. De vet att den förde dem mot fördärvet. Den lön som Synden ger sina tjänare är döden. Men Gud ger något helt annat. Paulus kallar det inte för lön utan för en oförtjänt gåva, en gåva som ges av nåd. Den gåvan är evigt liv och den ges ”genom Jesus Kristus, vår Herre”. På honom hänger allt, och därför slutar Paulus här med de orden, alldeles som i andra huvudavsnitt av brevet (5:21, 7:25, 8:39).

Copyrightregler:

Bo Giertz är upphovsman till såväl översättning som kommentar,
Nedladdning och utskrift av såväl översättning som kommentar får endast ske för personligt bruk,
All övrig användning av såväl översättning som kommentar måste godkännas av rättsinnehavarna samt

Stiftelsen bibelskolan.com åtar sig att förmedla eventuella förfrågningar om vidare användning av översättning och/eller kommentar till rättsinnehavarna.

REGISTER:Nya Testamentet Romarbrevet